

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-891

8.9.2025

Storebrand Forsikring AS

Motorvogn

Fuktskader på bobil – plutselig ytre påvirkning?

Sikrede oppdaget fuktskader på sin bobil i forbindelse med salg av bilen. En takstmann ble engasjert til å vurdere skadeårsaken. Takstmannen observerte ikke ytre påvirkninger ved skadestedene som kunne medført lekkasje. Videre oppdaget takstmannen at sikrede ikke hadde gjennomført årlige fukttester. Foretaket avsto ansvar for skaden. Foretaket mente at sikrede ikke hadde dokumentert at skaden skyldtes en plutselig ytre påvirkning. Videre viste foretaket til at sikrede hadde brutt sikkerhetsforskriften om å overholde produsentens anbefalinger om fuktkontroll. Sikrede mente imidlertid at skaden skyldtes en plutselig ytre påvirkning. Videre avviste sikrede at skaden var unntatt dekning grunnet manglende fukttester. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentet at skaden skyldtes en plutselig ytre påvirkning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 125 414

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bobil.

Sikredes bobil er omfattet av forsikring med følgende vilkår:

3.3.3 Kaskoforsikring

Gjelder skade som er nevnt i pkt. 3.3.2, bilhjelp hjemme etter pkt 3.5, bagasje i bil etter pkt 3.6 og skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk, feilfylling av drivstoff eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

16.1 Bobil/campingbil superdekning

16.1 Fukt/vannskader

(gjelder for bobil som er nyere enn 8 år fra produksjonsår)

16.1.1 Skader på røranlegg

Dekker skader som følge av lekkasje fra bobilens røranlegg for ferskvann/avløp og varmesystem.

16.1.2 Krav om fuktkontroll

Etter godkjent, og bestått, fuktkontroll foretatt av autorisert caravanforhandler dekkes fuktskader i inntil 1 år etter godkjent kontroll. For å opprettholde dekningen kreves ny kontroll.

Dekningen bortfaller om forsikringen opphører.

16.1.3 Fukt/vannskader som ikke dekkes

Skader som skyldes frost eller hvor frost og/eller snøtyngde er en medvirkende skadeårsak

16.1.4 Sikkerhetsforskrift fukt/vannskader

- Fabrikantens anbefalinger for vedlikehold skal følges.

- Frostvæske skal fylles på varmesystem.

- Vannanlegg skal tømmes slik fabrikanten anbefaler.
- Ved vannbåren varme skal væsknivå kontrolleres, eventuelt etterfylles med godkjent frostvæske/ vann. Dette bør ha en frysepunkt på -30 grader celsius.

Sikrede oppdaget fuktskader på bobilen da den stod for salg hos kommisær.

Bilen ble sendt til F for taksering. Skadeomfanget ble beregnet til kr 103 396. Takstmannen skrev følgende i et notat etter undersøkelsene:

Bil har kun en registrert fukttest 13.03.2023. (kan være max 1 år siden godkjent kontroll)

Sjekket historikk i systemet til [F] (felles system) for sjekk om det er gjennomført årlig fukttest, ingenting registrert her.

Bilen er fortsatt innenfor garantitiden og hadde blitt dekket av denne om FT hadde hatt godkjent fukttest hver år.

Ikke observert ytre påvirkninger ved skadestedene som har ført til lekkasjer.

Skaden er ikke dekningsmessig i følge vilkår:

5.19

Fukt-, vann- eller råteskader, sprekker og utettheter med mindre skaden er en direkte følge av en annen erstatningsmessig skade. [...]

Foretaket avsto dekning for skaden med henvisning til pkt. 15.1.4 om sikredes plikt til å følge fabrikantens anbefalinger for vedlikehold. Sikrede hadde ikke fulgt fabrikantens anbefalinger for fukttest.

Sikrede klaget og anførte at bilen ble fukttestet i 2023 og da var skadefri. Sikrede mente at skaden oppstod i 2024 mens bilen stod på verksted for salg.

Partene var deretter i dialog vedrørende dokumentasjon på tidligere fukttester. Ifølge foretaket sa sikrede over telefon at det ikke kunne dokumenteres at det var gjort fukttest av kjøretøyet i 2021, 2022 eller 2024. Foretaket fastholdt avslaget fordi det ikke var dokumentert at lekkasjen skyldtes en plutselig ytre skadehendelse og fordi sikrede ikke hadde overholdt produsentens anbefalinger om fukttest.

Sikrede fremla så ny dokumentasjon fra F i forbindelse med nemndsbehandlingen:

Årsaken til vanninntrenging i bil med registreringsnummer ... som ble reparert av [F AS] i januar 2025 er lekkasje i vinduspakning og lekkasje i ramme rundt lasteluke.

Sikrede krever dekning for fuktskader på bil i henhold til innhentet pristilbud på kr 125 414. Sikrede bestriker at skaden er unntatt dekning pga. manglende fukttest. Sikrede gjennomførte fukttest i 2023, og bilen var skadefri før fuktskadene oppstod. Skaden oppstod i 2024 da bilen stod på verksted for salg.

Sikrede anfører i forbindelse med nemndsbehandlingen at skaden er dekket av kaskoforsikringens pkt. 3.3.3 «annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning». Ifølge innhentet uttalelse fra F som utbedret bobilen i januar 2025, var skadeårsaken «lekkasje i vinduspakning og lekkasje i ramme rundt lasteluke».

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke er omfattet av forsikringen. Sikrede har ikke sannsynliggjort at skaden skjedde som følge av en plutselig ytre hendelse. Takstmannen kunne ikke se noen tegn til en plutselig ytre hendelse/skade som har ført til lekkasjer.

Foretaket anfører videre at sikrede ikke har fulgt produsentens anbefalinger om fukttest. Det er kun registrert en fukttest siden bilen var ny og den ble gjort den 13.3.21. Dersom sikrede hadde fulgt produsentens anbefalinger om årlige fukttester, så ville skaden vært dekket av garantien og

forsikringen ville ikke ha vært et diskusjonstema.

Foretaket bestrider at F's nye uttalelse er avgjørende. F skriver ingenting om hva som er årsaken til lekkasje i vinduspakning og i rammen rundt lasteluken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for fuktskade på bil, dvs. om

1. skaden er omfattet av forsikringsvilkårene, og i så fall om
2. foretaket kan avslå pga. brudd på sikkerhetsforskrift om å følge produsentens anbefalinger.

Nemnda ser først på spørsmålet om skaden er dekket av vilkårene.

Sikredes forsikring omfatter bl.a. «skade på motorvognen oppstått ved annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning», jf. pkt. 3.3.3.

Begrepet «plutselig» er ikke definert i vilkårene. Uttrykket betyr i utgangspunktet «momentant», men kan også forstås som «over natten». HR-2024-2040-A avsnitt 53-54 har følgende uttalelse om begrepet «plutselig»:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se Finkn-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Formålet med dette forsikringsvilkåret er å unnta fra dekningen skader som utvikler seg gradvis over tid. I Bulls Forsikringsrett side 219 heter det:

'Plutselig' peker i slike tilfelle mot at det må være snakk om en skade som 'slår til' der og da, og ikke en skade som utvikler seg gradvis over tid. Når selskapene ikke vil dekke slike utviklings-skader, er grunnen gjerne at sikrede i disse tilfellene iallfall i prinsippet vil ha mulighet til å treffe forholdsregler – skaden kommer ikke som noen overraskelse for ham.

Dommen viser også i avsnitt 55 til en svensk dom som ligger på linje med ordlyden ovenfor:

Den samme forståelsen av uttrykket 'plutselig' i tilsvarende forsikringsvilkår er lagt til grunn i svensk rett, se Högsta Domstolens dom 25. januar 2024 i sak T 4849-22, avsnitt 23:

Att skadan ska vara 'plötslig' innebär att förloppet är momentant; det ska inte gå att förhindra dess utveckling eller omfattning. En sådan begränsning av det som täcks av försäkringen avser att undanta skador som utvecklar sig över tid.

Referansene til «der og da» og «momentant» synes å legge opp til et strammere tidsperspektiv enn «over natten» med 12–13 timer som nemnda har lagt til grunn. Referansene til at sikrede ved utviklingsskader har mulighet til å treffe forholdsregler, og at det ikke skal «gå att förhindra dess utveckling eller omfattning» tilsier også at det må dreie seg om en momentan skade. Også ved skadeutvikling som skjer i løpet av 12–13 timer kan sikrede i prinsippet ha en mulighet til å unngå skadeutviklingen. Det er derfor uklart om Høyesterett tolker plutselig i tråd med nemndspraksis eller som «momentant». Derimot gir dommen ikke holdepunkter for et lengre tidsperspektiv.

Uttrykket «ytre» refererer til forhold utenfor den forsikrede gjenstand i motsetning til «indre svikt», jf. eksempelvis FinKN 2019-438. Skaden må altså skyldes forhold utenfor bobilen.

Det er innhentet én fagkyndig uttalelse i saken. I notatet skrev takstmannen at det ikke var «observert ytre påvirkninger ved skadestedene som har ført til lekkasjer». Ut fra denne rapporten er det ikke dokumentert en plutselig ytre påvirkning.

Sikrede har i ettertid fremlagt en sakkyndig vurdering som uttaler at årsaken til vanninntrengning i bobil er «lekkasje i vinduspakning og lekkasje i ramme rundt lasteluke». Rapporten sier ingenting

om tidsforløpet, og dokumenterer dermed ikke at lekkasjen som «påvirkning» inntraff plutselig. Tvert om er lekkasje en årsak/påvirkning som typiske inntreffer over tid.

Slik saken er opplyst, er skaden ikke omfattet av forsikringen. Nemnda behøver derfor ikke se på spørsmålet knyttet til brudd på sikkerhetsforskrifter.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).